

vosti a k individuálnímu sebekultu; nemá jednostraně cílit k jedné soběstačné ctnosti, jako k šetrnosti nebo k abstinenci; konečně nemá pozůstávat ve filosofických nebo theologických diskusích, ani nemá vésti k abstraktním otázkám o původu ctnosti; veškero bytí mravní výchovy má být konkrétní.

Tento konkrétní a pozitivní program jest: 1) Zajímavé předvádění faktů z morálního života, aktivního dobročinění, jeho efektu a sociálních výsledků; ukazování heroických skutků ctnosti, ale také egoismu a krutosti »v atmosféře chladu, deprese a slitování«. 2) Bystření mravního úsudku v úvahách a otázkách (Sokratovská metoda); rozlišování dobrého a zlého, volba mezi nižší a vyšší ctností, posuzování motivů a p. 3) Těžení příkladů z nejrozmanitějších pramenů (Bible, řecká dramata, život Buddhův, Mohamedův, Konfuciův; paraboly z Talmudu, kusy z indických dramát; z historie Anabasis, křižáci, vznik Hollandské republiky, boj o svobodu Sev. Ameriky; pokrok věd, průmyslu, umění atd.; Bioi Plutarchovy, životy svatých, vynálezců, badatelů, učenců a reformátorů; vybraná poesie, Homer, Dante, Shakespeare, Chaucer, Tennyson, Schiller; legendy, folklor, pohádky všech dob a národů; osobní zkušenosti; běžné příhody a dení novinářské zprávy, zřetel k starostem a pracím mass lidu; věda vedoucí k pochopení přírodních zákonů a sociální závaznosti; atd.) 4) Spojení a souvislost se všemi věky a národy; ukázky, jak povinnost se splňuje za nejrůznějších okolností; pochopení podstatné mravní jednoty lidského plemene.

Učitel má spíše vynášeti dobré než varovati před zlým; má se dokládati ne fikcí, nýbrž skutečností, přírodou a historií; má buditi v dítěti organická pojmání života a lásku k živé i neživé přírodě, k vědě, kráse a veškerenstvu; má uskutečňovati mravní ideál stejně v cítění a myšlení dítěte jako v jeho chování.

Postup celé výchovy sestavila komise Ligy ve zvláštní sylabus rozdělený podle let (7—14) na sedm stupňů, v nichž se bohatě a zajímavě detailuje vývin mravních pojetí od nejjednodušších pravidel správnosti až k plné hotovosti mravního charakteru. Sylabus postupuje od čistoty, způsobů, laskavosti, pravdy, slušnosti a odvahy; dále přistupuje vděčnost, čest, spravedlnost, sebekázeň a práce; dále lidskost, pořádek a vytrvalost; patriotism, energie a šetrnost; válka a mír, povinnosti občanské, vlastnictví a svědomí; konečně součinnost, vůle, sebeúcta a ideály. Ve všech stupních proniká zvláštní zřetel k vědomí síly a samostatnosti, a všude zdůrazňuje se tu praktická životní zdatnost a hlavně i uschopněnost k životu občanskému.

Metodu a postup výchovy organisované Ligou přijalo již mnoho britských školských okresů. Pro šíření Liga svým zvláštním demonstrátorem, a vydává vedle větších publikací roční zprávy Comitee's Annual Report a čtvrtletník The Moral Education League Quarterly, dále letáky, pamflety a p.

Čapek.

Psychologické laboratoře při universitě české nepodařilo se dosud založiti přes úsilovné snahy příslušných odborníků. Co podnikl

docent dr. Rostohar za pomoci fyziologického ústavu prof. dr. Mareše, není psychologická laboratoř, nýbrž opatření, aby se mohlo s použitím přístrojů po ruce jsoucích vykládati o experimentální psychologii. Podotýkáme to, aby se předešlo nedorozumění a aby nesprávným míněním o dosažení cíle neochromila se snaha po jeho definitivním uskutečnění. Novinářská reklama věci rozhodně neprospívá. Kí.

Pedagogické Rozhledy mají také jubileum pětadvacetiletého vycházení. V ročnících vyšlých lze stopovati postup snah učitelstva za ideálními cíly a utěšený rozvoj vědecké pedagogické práce ve všech oborech. Přejeme dalšímu postupu všeho zdaru. — Objevují se hlasy, že by záhodno bylo časopis rozdělit dle oborů speciálních, ježto je prý látky pro jeden časopis příliš mnoho. Jistě by se tak posloužilo věci; avšak závisí to na jistých také vnějších okolnostech, o nichž musí rozhodnouti učitelstvo samo, byly-li by příznivy vydávání více časopisů pedagogicky odborných. Kí.

Sjezd pro péči o slabomyslné. Před rokem konán byl v budově zemské sněmovny v Brně druhý český sjezd pro péči o slabomyslné a školství pomocné za čestného předsednictví J. Exc. barona Heinolda, tehdy c. k. místopředsedníka na Moravě, a J. Exc. hraběte Serényiho, zemského hejtmana a za přítomnosti 500 účastníků ze všech českých zemí. Na sjezdu přednášeli universitní profesoři: dr. Čáda, dr. Haškovec a dr. Heveroch, lékaři: MUDr. Eysselt šl. z Klimpély, MUDr. K. Herfort, MUDr. V. Hüttel, MUDr. Fr. Hamza, MUDr. Šimsa, právníci: JUDr. Prok. Toman, c. k. rada vrchního zemského soudu B. Šimeček, soudní rada Fr. Mézl, jakož i správcové ústavů a učitelé z pomocných škol. Poněvadž naše literatura jest po této stránce velmi chudá a sjezdové přednášky byly ceny trvalé, usnesl se Stálý výbor sjezdový, aby o zdařilém brněnském sjezdu vydán byl podrobný spis. Nyní kniha vyšla s názvem: Druhý český sjezd pro péči o slabomyslné a školství pomocné dne 29.—30. září 1911 v Brně. Má 234 stran, několik obrázků a prodává se za levnou cenu 3 K, poštou 3·20 K. Objednávky vyřizuje tajemník Stálého výboru, Ed. Štorch, učitel v Praze-VII. 984. Kniha obsahuje 25 přednášek na sjezdu proslovených, jakož i podrobný zápis veškerého sjezdového jednání. Vedle toho i referát o sjezdové výstavě, které účastnily se všechny české ústavy i pomocné školy. Brněnský sjezd měl veliký význam pro Moravu, jak dokázalo i obrovské účastenství; nebylo do té doby na Moravě českého veřejného ústavu, aniž pomocné školy, nyní již zřízena jest pomocná třída v Přerově; v Čechách Praha, Kladno, Ml. Boleslav, Plzeň, Pardubice a Karlín obětavě zřizují tyto školy vlastním nákladem. Ovšem, vzhledem k cizině, jsme u nás pouze v skromných počátcích, ale právě proto sjezd pražský (1909) i brněnský měly důležité poslání propagační. Naše města a vůbec samospráva, naši lékaři, právníci, učitelé a přemnozí rodiče stojí před naléhavým řešením otázky péče o děti duševně slabé a nedostatečné. Proto tato sjezdová kniha přichází vhod jako informativní i odborně poučující příručka. Č.